

Grøn Guide i Gladsaxe og foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

**Beretning for perioden
1. januar 2018 - 31. december 2018**

Grøn Guide
Lokal miljøvejleder

Lokal
Agenda 21
Gladsaxe

**Grøn Guide i Gladsaxe, Jesper Bjerring Larsen og
Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe,
grønt IDÉcenter, Gladsaxe Hovedbibliotek,
Søborg Hovedgade 220, 2860 Søborg Tlf.: 39 57 69 20
E-mail: jbl@ggglx.dk, Hjemmeside: ggglx.dk**

Beretning for grøn guide for året 2018

Dette er beretningen for den grønne guide i Gladsaxe, som er ansat af foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe. Beretningen beskriver den grønne guides og foreningens arbejde i perioden 1. januar - 31. december 2018.

"Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe" (LA21) omfatter en række grupper med aktive deltagere. Arbejdet i 2018 i grupperne beskrives kort efter beretningen for den grønne guide.

Den grønne guide har arbejdsplads i grønt IDÉcenter (GIC), som hører under Gladsaxe Kommune.

Besvarelse af borgerhenvendelser

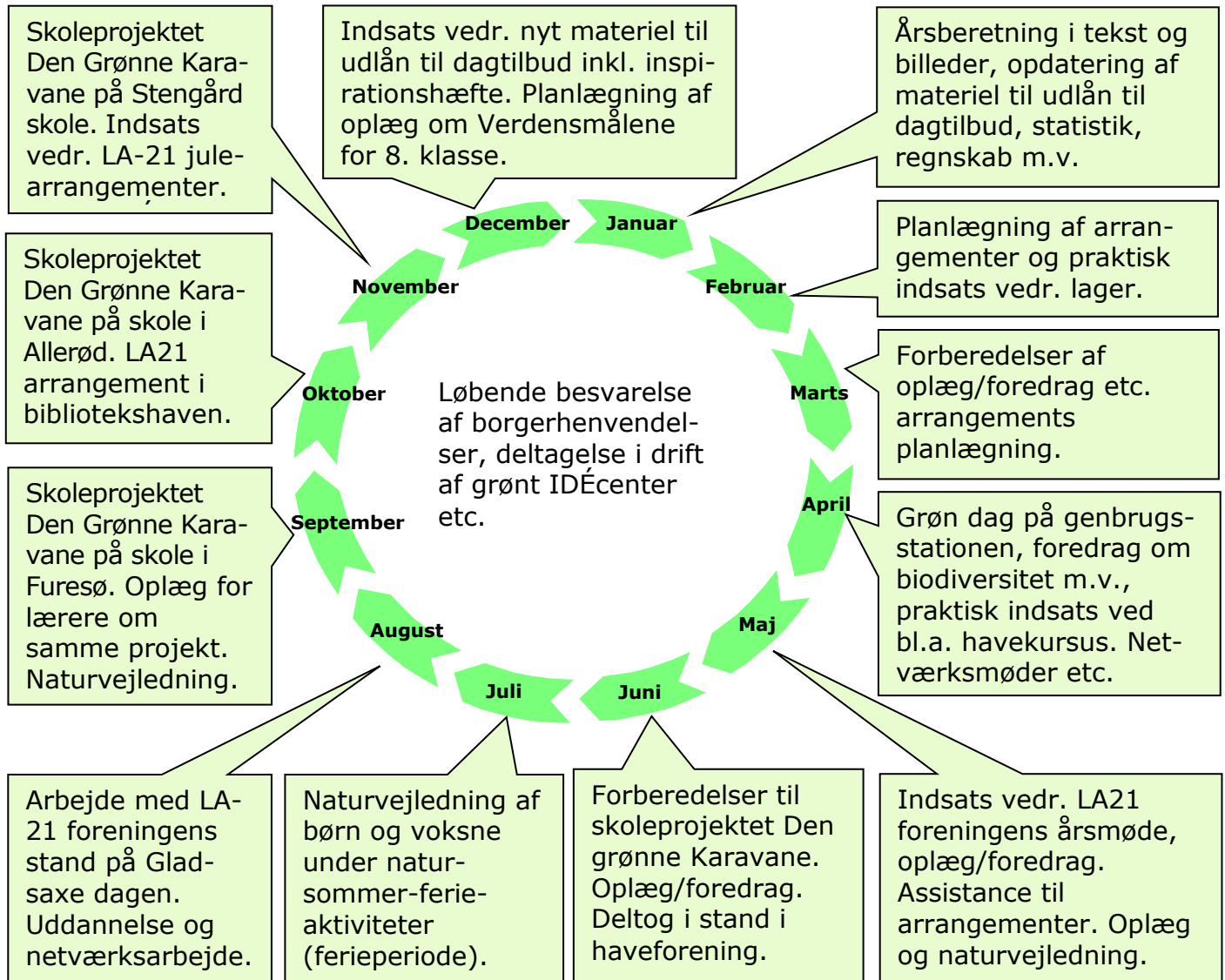
Også i 2018 har der været meget forskellige henvendelser til GIC og den grønne guide med spørgsmål og ærinder af forskellig art. Det er fortsat den grønne guide der besvarer langt de fleste af de miljø- og naturfaglige spørgsmål, der rettes til centeret.

Eksempler på spørgsmål til grønt IDÉcenter:

Arbejdsområder

Den grønne guides virke spænder vidt. Blot som eksempler på opgaver er herunder anført en række opgaver fra 2018:

Eksempler på større indsatsområder

Grønt IDÉcenters drift

Blandt de største enkeltposter i den grønne guides arbejde i 2018 hørte indsats vedr. skoler, den løbende drift af grønt IDÉcenter (herunder besvarelse af borgerhenvendelser) og indsats i relation til LA21 foreningen.

Også i 2018 har guiden været den eneste faste fuldtidsmedarbejder i centeret, mens den kommunale repræsentation fra miljøafdelingen er blevet reduceret til ganske få timer ugentligt - trods at der er bevilling til en fuldtidsstilling udover den grønne

guide. Der er assistance fra en studentermedhjælp, men det fortsatte fravær af en fast kommunalt ansat fuldtidsmedarbejder medfører en række administrative opgaver for den grønne guide, som derved har haft reducerede muligheder for deltagelse i projekter og for at være så opsøgende som det kunne ønskes.

Studentermedhjælpen har været i grønt IDÉcenter knapt to dage om ugen og selv om vedkommende primært varetager "kommunens opgaver" i relation til centeret, så har det været en afgørende hjælp.

Gennem flere år har der været talt om en fornyelse af grønt IDÉcenter, hvilket var vores håb også ville implicere en forøget tilstedeværelse af medarbejdere fra By- og Miljøforvaltningen i centret. I 2018 har fornyelsen ikke været på dagsordenen, hvilket heldigvis har givet arbejdsro, men jo desværre ikke løst udfordringen med den manglende kommunale bemanning.

LA21 foreningens bestyrelse har gennem årene besøgt og været i dialog med lederne af adskillige miljøcentre/miljøpunkter og i sammenligning med andre steder må det nok konstateres, at begrænsningen i arbejdskraft er den største udfordring i Gladsaxe. Både for at råde bod på dette, og fordi det taler perfekt ind i kommunens arbejde med Verdensmålene, har foreningen derfor ved flere lejligheder foreslået ansættelsen af en verdensmålsmedarbejder i grønt IDÉcenter. Desværre er der ikke hverken administrativ eller politisk opbakning hertil.

Centerets garanterede/faste åbningstid er torsdag kl. 16-18 for at sikre et fast tidspunkt, hvor borgerne f.eks. kan være sikre på at kunne aflevere eller hente udstyr. Borgerne kan naturligvis altid kontakte centeret, når der er medarbejdere til stede til det. I mangel af bedre sikrer konstruktionen en større fleksibilitet til udførsel af opgaver, og at guiden kan lægge vægt på at møde borgerne, dér hvor de er.

Centeret låner fortsat en række materialer ud til såvel borgere som institutioner, hvorfor mulighed for at afhente lånesager udenfor rådhuset åbningstider er afgørende. Centeret fungerer også fortsat som et vigtigt og centralt mødested for adskillige parter på miljøområdet.

Skoleprojektet "Den Grønne Karavane"

Guiden har lagt en betydelig indsats i opdatering af projektet, der er et samarbejde med grønne guider fra andre kommuner. Karavanekonceptet omfatter især en række "værksteder" indenfor miljørelaterede emner med vægt på det sansende, fysiske og handlingsorienterede. Karavanen involverer mellemtrinet og deres lærere på de deltagende skoler.

Som udgangspunkt er det de besøgte skolars lærere, der står for undervisningen, mens de grønne guides arbejde begynder allerede i starten af året med bl.a. løbende udvikling af værkstederne, indkøb af materialer, etc.

Konceptet er meget materialetungt og lagerkrævende, da det i vid udstrækning bygger på, at eleverne selv skal agere dvs. selv undersøge miljøforhold, fremstille ting, der kan gavne miljøet etc. for derved at forstå og huske, hvad det drejer sig om. Se evt. mere om konceptet på: dengroennekaravane.dk

I Gladsaxe besøgte Karavanen i 2018 Stengård Skole, hvor alle 4. til 6. klasserne var i sving. Elevernes iagttagelser og idéer opsamlet ved en afsluttende debat på skolen, hvori bl.a. deltog miljøudvalgsformand Tom Vang Knudsen.

Der blev også besøgt en skole i hver af de to kommuner - Allerød og Furesø, - hvor de øvrige medvirkende grønne guider agerer.

Eksempler på støtte til kommunale arrangementer

På Søens Dag var den grønne guide sammen med frivillige fra LA21 ansvarlige for afviklingen af Natur-udfordringen.

Under den grønne dag på Genbrugsstationen har den grønne guide bidraget med in-volvering af borgerne bl.a. via konkurrence (quiz), information, uddeling af miljøplan-tefrø ledsaget af oplysning etc.; også her i samarbejde med frivillige fra LA21.

Sommerferieaktiviteten "Naturens fantastiske verden" for 8-11 årige blev igen gennemført af den grønne guide med bistand fra skiftende kommunale medarbejdere og en frivillig fra LA21. Som før var efterspørgslen til deltagelse i aktiviteterne i uge 27 så stor, at der var betydelig venteliste kort tid efter åbningen for tilmeldinger.

Andre indsatser

Den grønne guide assisteret af kommunale medarbejdere har gennem året stået for udlånsordninger af mosterier (æblepressere) etableret af Foreningen Lokal Agenda 21 (LA21) i Gladsaxe. I det forløbne år har der igen været meget stor efterspørgsel efter mosterierne.

Foredrag og møder med borgere er en central del af den grønne guides virke. Ekskursioner, deltagelse i arrangementer og lignende har der i det forløbne år været en hel del af, og den grønne guide påtager sig også gerne naturvejledning for grupper i det omfang tiden tillader det.

Udarbejdelse af mindre udstillinger, artikler etc. er naturligvis også en del af den grønne guides virke, ligesom den grønne guide fungerer som sekretær for Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe.

Administration og praktiske gøremål

Projektstyring, indkøb og regnskab står den grønne guide i vid udstrækning for. Det gælder både i forbindelse med projekter og i betydeligt omfang for grønt IDÉcenter.

Adskillige funktioner er helt afhængige af meget specifikke lagerforhold f.eks. adgang for rullevoogne, transport af tunge og store emner etc. Da lagerområdet benyttes af mange parter er en løbende lagerindsats derfor nødvendig.

Guiden gør også en håndværksmæssig indsats – i 2018 f.eks. vedr. reparationer af udstyr til udlån, indretningsdele til lager, en stor version af Verdensmålcirklen, udstillingsre-kvisit til et biblioteksarrangement og Gladsaxedagen samt smådele til udlån til børneinsti-tutioner.

Guiden står også for andre praktiske driftsrelaterede tiltag som i 2018 f.eks. tiltag vedr. udstillinger, reparationer, input til informationer vedr. grønt IDÉcenter etc.

Frivillig indsats

Udover at udføre naturvejledning for interesserede borgere i det omfang tiden tillader, så er den grønne guide bl.a. aktiv i LA21 foreningens biodiversitetsgruppe. Indsatsen for at fremme den biologiske mangfoldighed i kommunen sker bl.a. ved oplysning til borgerne, ved ideer og forslag til kommunens indsats vedr. plejeplaner, naturplaner m.v. samt løbende opdatering med viden på området. Under biodiversitetsgruppen

hører nu også bekæmpelse af gyldenris i Radiomarken, indberetning af andre invasive plantearter samt naturpleje i form af høslæt i Høje Gladsaxe Parken.

Bestyrelsens arbejde i foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe fungerer som arbejdsgiver for den grønne guide og virker i bred forstand for at fremme bæredygtighed – livskvalitet for mennesker og mangfoldighed i og plads til naturen.

Gennem året har aktive fra Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe ved flere lejligheder bidraget med en formidlingsindsats ved offentlige arrangementer f.eks. ved markeder. Der er også bidraget ved samarbejde med andre foreninger og under kommunalt arrangerede offentlige tiltag som Gladsaxedagen, Søens Dag, Grøn Dag, sommerferieaktiviteter for børn m.v.

Derudover er bestyrelsesmedlemmerne naturligvis aktive i arbejdsgrupper under LA21, ved møder i LA21 samt ved videnuudveksling ved konferencer, besøg på andre borgerrettede miljøsteder etc.

Aktive i foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe har i løbet af året givet ideer og forslag videre til kommunen bl.a. via de to pladser i Det Grønne Råd.

Bestyrelsen bidrager løbende i forbindelse med kontakter til kommunens forvaltning og politikere i byrådet omkring grøn guide, LA21 og miljøaktiviteter i kommunen i bredeste forstand herunder med relevante hørings svar.

Årsmødet/generalforsamlingen i 2018 gav ikke anledning til ændringer. Bestyrelsen består således fortsat af følgende:

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe:

Formand:

Kim Christiansen, Marienborg Allé 91 C, 2860 Søborg, Tlf.: 22 77 69 87

Næstformand:

Kirsten Ilkjær, Buddinge Hovedgade 101, 2860 Søborg, Tlf.: 22 58 07 91

Kasserer:

Jesper B. Larsen (grøn guide i Gladsaxe), grønt IDÉcenter, Gladsaxe Hovedbibliotek, Søborg Hovedgade 220, 2860 Søborg, Tlf.: 39 57 69 20

Medlem:

Jens Juhl, H/F Smørmosen, (Bellisvej 122), Klausdalsbrovej 294, 2730 Herlev, Tlf.: 29 92 62 24 (Vinter: Hillerødgade 4, 1.tv, 2200 København N)

Medlem:

Maria Dirchsen, Solnavej 7, 1. th., 2860 Søborg, Tlf.: 28 57 17 50

Medlem:

Carl Ejnar Nielsen, Alsikemarken 41, 2860 Søborg, Tlf.: 22 30 90 64

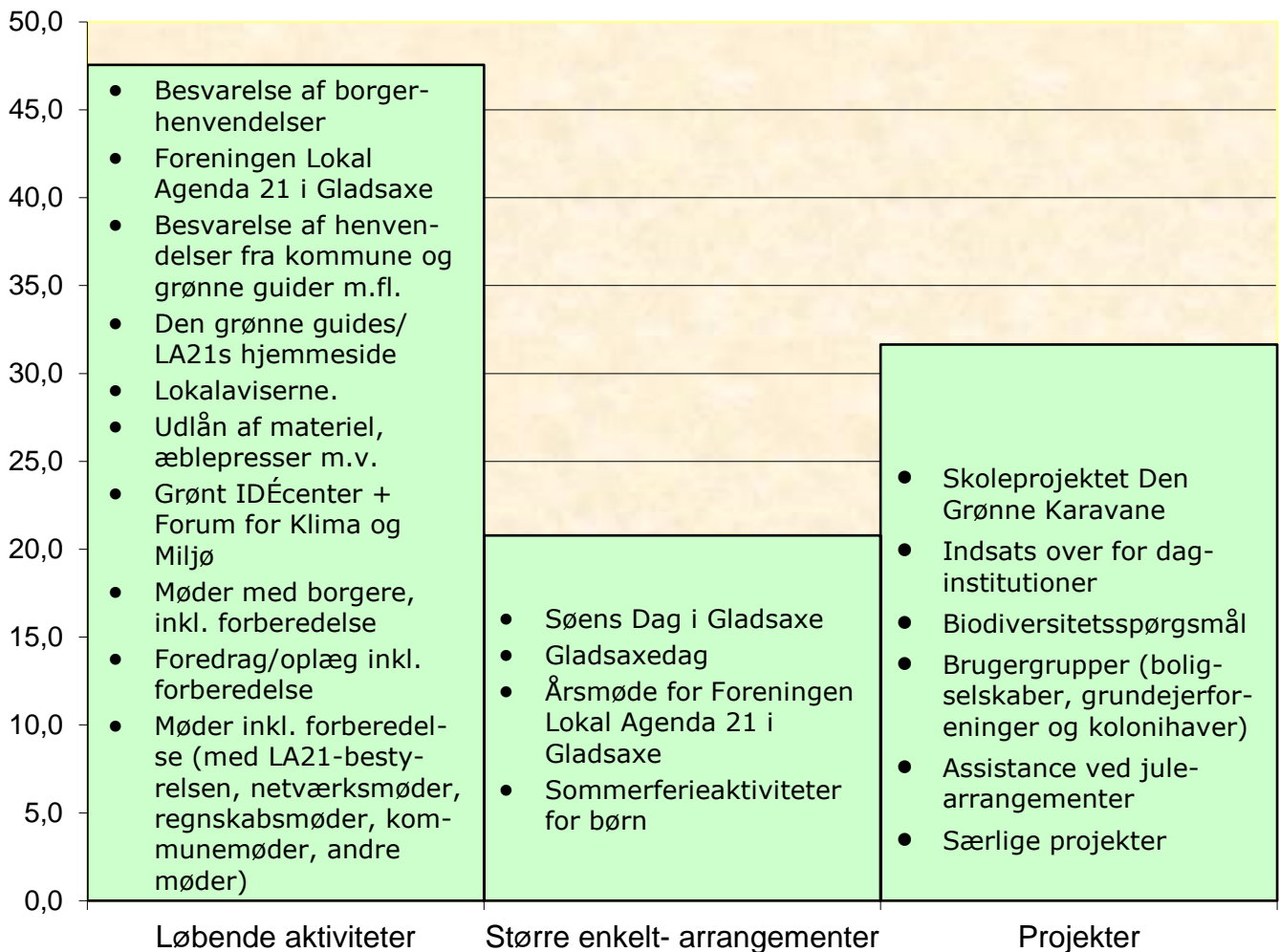
Medlem:

Ivan Klitte, Kongshvilebakken 29, 2800 Kgs. Lyngby, Tlf.: 71 72 26 31

Arbejdsprogram for det kommende år

Arbejdsplanen for den grønne guide for året 2018 følger stort set skabelonen fra tidligere år. Udover de sædvanlige praktiske og administrative opgaver forventes den grønne guide at deltage i aktiviteterne anført herunder:

Aktuel procentfordeling af tid på opgaver i 2018 samt hovedpunkter i arbejdsplanen for 2019

Beretning for "Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe" for året 2018

Verdensmålene

Gennem 2018 har foreningen arbejdet med at gøre Verdensmålene synlige og vedkommende for kommunens borgere. Verdensmålene er veldefinerede, så vi ved godt hvor vi skal hen - men det kan være svært at se hvor vi er lige nu, og så er det også svært at se vejen til målet.

Derfor har LA21 i Gladsaxe lavet en såkaldt Verdensmålsberegner, som kan fortælle noget om hvor man står i forhold til Verdensmålene. Beregneren stiller spørgsmål om vores daglige handlinger, som brugeren besvarer ved at angive hvor tit hun/han gør det, som der bliver spurgt om (f.eks. "Hvor ofte bruger du offentlig og/eller CO2-neutral transport", brugeren kan så f.eks. svare "over halvdelen af gangene").

Inde i modellen, og skjult for brugeren, findes et tabelværk, som holder hver enkelt handling op mod alle Verdensmålenes 169 delmål, og som fortæller hvor meget den enkelte handling påvirker netop dét delmål. Det bruges til at lave et samlet resultat som viser hvor man står i forhold til de enkelte verdensmål, Verdensmålene i al almindelighed og hvor meget de enkelte handlinger bidrager til indsatsen. Det er viden som den enkelte borger kan bruge til at planlægge sit eget fremtidige bidrag til at vi alle sammen når FN's verdensmål. Foreningen er alene ansvarlig for beregningsmetoderne anvendt i modellen.

Beregneren er udviklet som et regneark, og foreningen er nu i gang med at søge eksterne midler til at omsætte den til en egentlig applikation, som vi kan præsentere for kommunens borgere via vores hjemmeside.

Carl Ejnar Nielsen

Lokal Agenda 21 Gladsaxe	Min score pr Verdensmål 4/4-2019					Min indsats	FN's Verdensmål																			
	0	25	50	75	100		n/a	58	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Handlinger\Verdensmål																										
Score pr Verdensmål--->	0	25	50	75	100	n/a	58	100	38	83	63	100	75	55	56	69	100	48	50	38	55	50	25			
Hvor ofte gør du følgende, hvis du har muligheden:																										
- bruger offentlig og/eller CO2-neutral transport?	●	●	●	●	●	●	50			50				50	50	50			50	50			50			
- kildesorterer og afleverer dit affald korrekt?	●	●	●	●	●	●	100			100			100	100	100	100			100	100			100			
- er aktiv på en måde som påvirker borgere og myndigheder i bæredygtig retning?	●	●	●	●	●	●	25				25								25	25	25	25			25	
- bruger vedvarende CO2-neutral energi i hjemmet?	●	●	●	●	●	●	50							50					50				50	50		
- prioriterer miljømærkede og økologiske produkter?	●	●	●	●	●	●	50		50						50	50			50	50			50	50		
- prioriterer ligestilling mellem køn, oprindelse og tro?	●	●	●	●	●	●	100	100		100	100	100			100			100	100				100	100		
- minimerer transport af produkter?	●	●	●	●	●	●	25		25						25				25	25			25			
- undgår spild og praktiserer genbrug og reparation?	●	●	●	●	●	●	75		75					75	75	75	75			75	75			75		
- støtter biodiversitet med aktive tiltag, lokalt og globalt?	●	●	●	●	●	●	0		0										0				0	0		
- undgår forurenende stoffer i dagligvarer, hygiejne, have m.m.?	●	●	●	●	●	●	75							75						75			75			
- sparer på energi i dagligdagen?	●	●	●	●	●	●	0								0	0				0	0					
- sparer på vandet, opsamler, bruger eller nedsiver regnvand?	●	●	●	●	●	●	50							50		50							50			

Fællesmøder og gruppernes aktiviteter

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe (LA21) afholder typisk omkring 8 møder om året. Alle miljøinteresserede er velkomne til møderne, der oftest indeholder et oplæg med et emne relateret til natur, miljø eller bæredygtighed samt opdatering af hvad der sker på områderne indenfor natur og miljø i det omfang deltagerne selv bidrager med information.

Referat for hvert enkelt af disse møder kan ses på grøn guide hjemmesiden ggglx.dk
→ Om LA21 i Gladsaxe → Agenda foreningens dagsordener og referater.

LA21 består af en række emnegrupper. Disse grupper fungerer selvstændigt inden for rammerne af foreningens virke. Herunder ses en beskrivelse af gruppernes virke i 2018:

Biodiversitetsgruppen

På møder i gruppen drøftes nationale og internationale tiltag og tendenser inden for området, men der gøres især en indsats vedr. forvaltningen af naturen i Gladsaxe samt en konkret indsats vedr. formidling og naturpleje.

Biodiversitetsgruppen har bidraget med dele af foreningens hørings svar til udkast til Gladsaxestrategien. Der er også deltaget i møde for interessenter og afgivet hørings svar vedr. forslag til plejeplan for Høje Gladsaxe Park og Gyngemosen 2019-2024.

Aktive fra gruppen har stået for naturvejledningstur i Høje-Gladsaxe Parken for en skoleklasse og deltaget med naturvejledning under bl.a. Grøn Dag og ved arrangementer.

Repræsentanter for gruppen har været til foredrag om Naturen i Gladsaxe og til et arrangement i regi af Nyt Europa om Verdensmål 15 – livet på land (biodiversitet). Der er også deltaget i kommunalt møde vedr. den kommende træpolitik.

Gruppen har bidraget med input og opfordringer til kommunen på flere områder – herunder på Grønt Råds møder. Der er ligeledes deltaget i træinspektion med Det Grønne Råd i Aldershvileparken

Aktive i gruppen har igen bekæmpet gyldenris i Radiomarken og nærliggende område (samt fjernet lundgylden langs en enkelt vejstrækning). Gyldenris i Radiomarken er nu meget trængt tilbage efter mange års indsats med slåning og oprykning af planterne.

Ved kommunens arrangement Søens Dag var gruppens medlemmer meget aktive i afviklingen af familieaktiviteten Natur-udfordringen.

I Smørmosen har gruppen med kommunal tilladelse igen dette år opsat skilte omkring yngletidspunktet for billen Sct. hansorm, som har sit primære (måske eneste) ynglested i Gladsaxe ved en bestemt sti. Skilte var oplysende til publikum og en påmindelse om ikke at slå det aktuelle stykkes græsrabatter under billernes ynglesæson.

Gruppen afholdt igen i 2018 et arrangement hvor borgerne kunne fremstille fuglekasser og bosteder til pindsvin - som et eksempel på, at man selv kan fremme vilkårene for dyrelivet. Det var i Bibliotekshaven og lader til at blive en tradition.

Der er ansøgt om fondsstøtte til anskaffelse af udstyr til høslæt. Det sker efter en vellykket indsats i et område i Høje Gladsaxeparken, der dog nær måtte aflyses p.g.a. vanskeligheder ved lån af udstyr. Eget udstyr skal bl.a. sikre en stabil flerårig indsats.

Sidst på året blev påbegyndt en strukturering og et bedre intern overblik over materiel, der kan benyttes af gruppen, som grundlag for hvilke formidlingsopgaver, der kan udføres i 2019.

Jesper Larsen

Lejlighedsvis aktive (ad hoc gruppen)

Gruppen har ved en række lejligheder ydet bistand til LA21 arrangementer. Gruppens aktive giver en hånd på tværs af de øvrige gruppers indsats for at få det praktiske til at fungere. Det er altså ikke nødvendigt med fagkundskab for at være med i gruppen, men dens indsats er særdeles afgørende for, at foreningen kan gennemføre f.eks. større offentlige arrangementer, hvor der er brug for mange hænder.

Aktive i gruppen har f.eks. i det forløbne år deltaget med praktisk indsats vedr. LA21 standen under Gladsaxedagen og andre offentlige arrangementer som f.eks. markeder og ved julearrangementer.

Et eksempel er kommunens arrangement Søens Dag, som fik glæde af gruppens støtte til den ret mandskabskrævende aktivitet Natur-udfordringen, hvor familiegrupper kunne få udfordret deres viden og kunnen vedr. natur.

Flere medlemmer deltog i et jule-fugle-foder arrangement samme dag som juletræet på Gladsaxe rådhusplads blev tændt.

Det lader i øvrigt til, at nye aktive i LA21 benytter en indsats i "Lejlighedsvis aktive" som en mere uforpligtende måde at lære lidt om grupperne inden de også bliver aktive i en af de mere emneorienterede grupper. Flere er velkomne til at prøve LA21 på denne måde!

Jesper Larsen

Miljø i skolen

Gruppen støtter især op om natur og miljø-undervisningen af skoleelever. Det gælder bl.a., ved at bane vej for grøn guide skoleprojektet Den Grønne Karavane – se

dengroennekaravane.dk - og at give praktisk støtte ved forarbejde og udførelsen.

Den Grønne Karavane tilbyder "hands-on" oplevelser og erfaringer om miljø og natur til primært 4.- 6. klasse. Et skolebesøg strækker sig over 3 dages skoletid og flere af værkstedsaktiviteterne munder ud i en udstilling.

I 2018 er karavaneforløbet især støttet med ideer, pædagogiske vurderinger, fotografiering, transport af indkøb og pasning og opformering af planter.

I Gladsaxe besøgte Karavane-projektet Stengård Skole.

Karavanens besøg på skolerne benyttes ofte til at opfordre til at gå videre med forløbet Grønt flag – Grøn Skole, i regi af Friluftsrådet. Den Grønne Karavane kan være et godt springbræt til forløbet, så det er endnu en grund til at skoler med fordel kan deltage i Den Grønne Karavane.

Gruppen har flere tilbud til skolerne på kommunens hjemmeside under Fritidslivet ind i skolen. En skole benyttede sig af tilbuddet og fik naturvejledning af en klasse i Høje Gladsaxe Parken. Det var i samarbejde med biodiversitetsgruppen).

Det er håbet, at skolerne i 2019 vil gøre brug af flere af de tilbud foreningen har annonceret. Det er dog glædeligt at flere skoler nu arbejder mere med affald og flere af Verdensmålene.

Kirsten Ilkjær

Æblepresning og vilde urter

Gruppen beskæftiger sig primært med nytten og glæden ved brug af havens frugt og grønt og den vilde naturs spiselige planter. Gruppen råder over fire mosterier/æblepressere (hver bestående af en frugtmølle og en frugtpresse) - to gamle og to nye sæt. Mosterierne lånes ud til borgerne - typisk via den grønne guide eller andre i grønt IDÉcenter - og udlånene har igen i 2018 haft et stort omfang.

I det forløbne år har gruppen stået for offentlige æblepressearrangementer med deltagelse af mange borgere. På Aldershvile Planteskole var der i to dage mulighed for at publikum kunne møde frem med deres æbler og under kyndig vejledning selv presse dem til den herligste most og samtidig få anvendt mest muligt af de lokale råvarer og undgå spild. Mange fik gode miljøråd og oplysning om LA21 med på vejen.

Gruppen var også i sving ved indvielsen af Dyrups æblelund.

Også i andre sammenhænge deltager gruppen gerne med æblepresning samt arrangementer vedr. naturens spiselige planter.

Ved forskellige arrangementer har gruppen stået for uddeling af gratis smagsprøver, ligesom gruppen har været leveringsdygtig i opskrifter vedr. bl.a. urtesalt.

Medlemmer af havegruppen er også meget aktive i afholdelsen af julestuen, hvor der fremstilles juledekorationer af havens og naturens materialer, flettes julebukke af langhalm etc.

Karen Salonin

Økohave og dyrehold

2018 har været et travlt år for gruppen, som har til hovedopgave at informere og råd-give om økologisk og klimavenlig have og fordelene ved at holde høns. Desuden deltager gruppen i mange andre LA21-aktiviteter. Vores hovedopgaver varetager vi gennem besøg i vores økologiske have Slottet i Smørmosen, kurser og foredrag i Gladsaxe og mange andre steder, samt ved at udlåne to mobile hønsehuse ("hønsefræsere") til borgere i Gladsaxe. Desuden har vi hjemmesiden www.slottet-i-smoermosen.com eller www.slottet-i-smoermosen.dk til at understøtte vores arbejde. Den fik i 2018 fået helt nyt design.

Kursus og foredragsvirksomheden har i Gladsaxe resulteret i et meget velbesøgt kursus over fire aftener, som blev afholdt af grønt IDÉcenter i Bibliografen sammen med Jesper Larsen, samt et kursus i grønt IDÉcenter om det at holde høns, er kursus vi kalder for Hønsehyrdekursus.

I vores arbejde med at oplyse om fordelene ved en høj grad af selvforsyning, understøtter vi samtidig flere af Verdensmålene. Bæredygtighed fremmes bl.a. ved at lokalt producerede grønsager giver mindre transport og dermed mindre CO₂ udslip.

På Gladsaxedagen i 2018 satte LA21 fokus på Verdensmålet om ansvarligt forbrug og produktion. Herunder fremhævede vores gruppe lokal grønsagsproduktion, specielt i byhaver og på altaner. Til lejligheden blev udarbejdet tre små foldere om emnet og fra vores base Slottet i Smørmosen blev der leveret planter til LA21-standen.

Ved Søens Dag var vi repræsenteret, med information om biavl og honningproduktion. På den Grønne dag på Gladsaxe genbrugsplads, gav vi råd om giftfri/økologisk dyrkning og om fremstilling af kompost. Desuden deltog vi i et arrangement i H/F Carl Nielsens Minde om bæredygtig adfærd.

Udlån af "hønsefræsere" er en af vores store aktiviteter, og de to hønsefræsere har i 2018 været udlånt til hver fire familier eller kollektiver. I de fem til seks år de senest producerede "hønsefræsere" har været udlånt, er de blevet flyttet fire til fem gange om året, og det giver et hårdt slid på dem, selv om de er produceret af gode materialer. Sidst på året er fundet finansiering til fremstilling af to nye rammer til hønsegårdene. De forventes ibrugtaget i løbet af første halvdel af 2019.

Interessen for havebesøgene i den økologiske have Slottet i Smørmosen har været meget stor. Foruden mange Gladsaxeborgeres jævnlige gang i haven, kommer der folk fra nær og fjern. Der kommer flere grupper fra både ud- og indland for at se vores måde at dyrke økologisk og klimavenligt på. Alle besøgende får en rundvisning med en forklaring på den økologiske dyrkningsmetode.

Ud over interessen for havebesøg, har der været interesse for, hvad vi skriver. Vore bøger sælges i ret stort tal i hele landet - samt i Norge. Vi har i 25 år arbejdet uden brug af spagnum, og samarbejder med en gruppe havefolk fra hele landet om et påvirke større dele af vores omgivelser til dette, også ud over Gladsaxes kommunegrænse, for som bekendt respekterer forureningen og klimaet ingen grænser. Landsdækkende ugeblade - både Isabellas og Alt om haven, samt Kolonihaveforbundets blad "Havebladet" - har bragt eller bringer store billedrige artikler om vores have og arbejde. Det har været om Slottet i Smørmosen og vores virke. Alt om haven bragte desuden et interview med Jens, om spagnum-fri have.

Gruppens medlemmer har deltaget i haveudstillinger i Sverige og i Praktisk Økologi's "Mere Liv i Haven" festival i Holbæk, for at få yderligere erfaring og viden til arbejdet. I foråret 2018 udgav vi en ny udgave af bogen "Økologiske - selvforsyning til husbehov" på forlaget Koustrup og Co.

Jens Juhl

LA21 International

Gruppen har også i det forgangne år fungeret som inspirationskilde overfor øvrige grupper og på fællesmøderne i LA21. Kim Christiansen deltager via sit professionelle virke i en række nationale og internationale fora med miljø og bæredygtighed på dagsordenen. Som eksempler kan nævnes 92-gruppens arbejdsgruppe om samfundsansvar og 92-gruppens og Globalt Fokus' arbejdsgruppe om Verdensmålene. Endvidere er han involveret i LA21's udvikling af en Verdensmålsberegner, som kan bruges til at vejlede borgerne omkring, hvordan deres adfærd og ændringer heri, kan påvirke Verdensmålene. Kim har optrådt i Maribor i Slovenien og i Ballerup for det Grønne Råd i 2018. Tilsvarende oplæg er allerede aftalt i Verdensmålshuset og hos Danmarks Statistik i starten af 2019 med foredrag om LA21's arbejde med Verdensmål og beregner.

Kim Christiansen